

Nr 143.

Av herr **Spångberg m. fl.**, om förhöjd pension åt extra zoologen vid naturhistoriska riksmuseet Augusta Maria Ärnäck Christie-Linde m. m.

I proposition till 1940 års riksdag (nr 119) hade Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva att extra zoologen vid naturhistoriska riksmuseets evertebratavdelning filosofie doktorn Augusta Maria Ärnäck Christie-Linde måtte från och med månaden näst efter den, varunder hon lämnar sin anställning vid riksmuseet, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1 800 kr. Propositionen bifölls av riksdagen.

I en den 5 juni 1946 dagtecknad skrivelse har kungl. vetenskapsakademien hos Konungen anhållit, att pensionen för doktor Ärnäck Christie-Linde måtte höjas till 3 600 kronor jämte därå utgående författningens tillägg. Såsom skäl för sin framställning uppgav akademien bl. a., att den till doktor Ärnäck Christie-Linde enligt beslut av 1940 års riksdag utgående pensionen med vederbörligt tillägg utgjorde 2 626 kronor. De arbeten doktor Ärnäck Christie-Linde utfört för riksmuseets räkning ha emellertid närmast motsvarat en museiassistents i lönegrad A 21 — numera A 23 — tjänsteåligganden, samt hennes vetenskapliga kvalifikationer varit mer än tillräckliga för en sådan befattning, men hennes ersättning för dessa arbeten har aldrig fullt nått upp ens till avlöningen för en tjänsteman i 12:e löneklassen. Under sådana förhållanden syntes det akademien obilligt, att pensionen beräknades nära nog på samma sätt, som om hon innehåft en normalt avlönad befattning. Den underbetalning, med vilken doktor Ärnäck Christie-Linde under hela tjänstetiden vid museet låtit sig nöja, borde kompenseras genom en desto rikligare tillmätt pension. Det vore beklagligt om en inom sitt område framstående forskare, som nu uppnått en ålder av över 76 år och enbart vid riksmuseet i 24 år utfört ett högt skattat men alltför lågt avlönat vetenskapligt arbete, nu skulle nödgas framleva sin återstående livstid under ekonomiskt betryck. Starka billighetsskäl talade enligt vetenskapsakademiens mening sålunda för en förhöjning av den doktor Ärnäck Christie-Linde vid 1940 års riksdag tillerkända pension.

Denna kungl. vetenskapsakademiens framställning hos Konungen vann emellertid icke beaktande. Genom kungl. brev den 14 februari 1947 meddelades akademien, att framställningen icke föranledde någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Den doktor Ärnäck Christie-Linde tillerkända pensionen har tydligen blivit fastställd enligt inom statsförvaltningen för sådan vanligen gällande

principer, alltså huvudsakligen på grundval av tjänsteår och avlöning. Doktor Ärnäck Christie-Lindes tjänsteår vid riksmuseet uppgingo år 1940 till 24, och det arvode, hon senast uppbar vid denna institution, belöpte sig till omkring 4 000 kronor för år. — Under hela sin tjänstgöringstid vid riksmuseet har doktor Ärnäck Christie-Linde icke kommit i åtnjutande av andra löneförmåner från denna forskningsanstalt än tillfälligt utgående arvoden av icke större belopp. Skälet härtill har varit att under den tid, då doktor Ärnäck Christie-Linde tjänstgjort vid riksmuseet, någon ordinarie tjänst icke funnits inrättad vid museet som av henne kunnat sökas. Härigenom har hon under hela sin arbetstid vid riksmuseet nödgats fullgöra sina åligganden därstädes under den osäkra ekonomiska ställningen som arvodestagare. Med vederbörliga tillägg uppgår pensionen till doktor Ärnäck Christie-Linde för närvarande till omkring 3 100 kronor och är hennes enda inkomstkälla.

Doktor Ärnäck Christie-Lindes vid riksmuseet utförda arbeten hava fullgjorts på ett specialgebit av zoologien och äro av stor betydelse för såväl den rena vetenskapen som undervisningen. Hennes arbetsuppgifter hava dessutom utgjorts av arbeten, för vilkas utförande annan kraft icke funnits att tillgå inom vårt land. Resultatet av sina forskningar har doktor Ärnäck Christie-Linde återgivit i ett 30-tal av henne författade avhandlingar och uppsatser.

Hon är alltjämt i tjänst vid riksmuseet, sysselsatt med att avsluta de vetenskapliga arbeten, hon sedan lång tid varit anmodad att fullgöra vid riksmuseet, en arbetsuppgift, som anses nödvändig för denna forskningsinstitution att få slutförd. För dessa sina arbeten har hon icke kunnat ersättas med medel, tillgängliga från riksmuseets stat. Tillfälliga sammanskott från enskilda personer hava här fått träda hjälpende emellan, och för närvarande finnas enligt uppgift ej heller några sådana att tillgå.

Från detta pensionärsärendes behandling av bankoutskottet vid 1940 års riksdag (utlåtande nr 21; 11:o) antecknas

att doktor Ärnäck Christie-Linde är född den 28 mars 1870;

att hon tjänstgjort såsom lärarinna vid vissa läroverk för flickor;

att hon varit anställd såsom amanuens vid Stockholms högskolas zootomiska institut från hösten 1896 till hösten 1901;

samt att hennes anställning vid riksmuseet daterar sig från den 25 april 1916.

Övriga intyg tillställas utskottet.

På grund av det anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta

att extra zoologen vid naturhistoriska riksmuseet filosofie doktorn Augusta Maria Ärnäck Christie-Linde må under sin återstående livstid tillerkännas en årlig ökning av sin pension med 900 kronor;

samt att, därest denna hemställan ej skulle vinna riksdagens bifall, doktor Ärnäck Christie-Linde måtte bliva tillerkänd en gratifikation, som med hänsyn till hennes arbete kan anses skälig.

Stockholm den 21 januari 1948.

Aug. Spångberg.

Nils Holmström.

Walter Sundström.
